

HORTEN

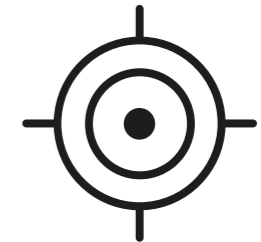

FOLKETINGETS HØRING OM EKSPROPRIATION OG ERSTATNING

Advokat og partner Rikke Søgaard Berth

EKSPPROPRIATIONSREGLER OG -PROCES

1. Hvilke betingelser skal være opfyldt for at kunne foretage ekspropriation?
2. Hvordan foregår ekspropriationsprocessen?
3. Kan man klage? Over hvad, og til hvem?
4. Forskelle på kommunal og statslig ekspropriation

EKSPPROPRIATIONSBETINGELSER

OVERORDNET

- Grundlovens § 73, stk. 1:

”Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.”

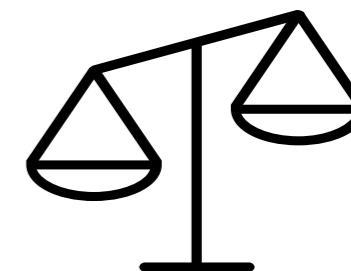
- Heraf udledes **ekspropriationsbetingelserne** → En ekspropriation er kun lovlig, hvis den:
 - er **nødvendig** af hensyn til almenvellet
 - har **hjemmel** i lov, og
 - sker mod betaling af **fuldstændig erstatning**

EKSPPROPRIATIONSBETINGELSER – 1

ALMENVELLET OG NØDVENDIGHED

- "Almenvellet"
 - Almene, saglige, samfundsmæssige interesser, fx rekreative interesser, byudvikling, infrastruktur. Indeholder politisk element
 - Ekspropriation til fordel for private er ikke udelukket – dog skærpet nødvendighedskrav, og der skal også her være en almen interesse
- Kravet om nødvendighed
 - Formålet kan ikke realiseres på en for ejeren mindre indgribende måde, og ekspropriationen må ikke gå videre end påkrævet for at opnå formålet (krav om proportionalitet)
 - Skal være nødvendig i tidsmæssig henseende (krav om aktualitet)

EKSPROPRIATIONSBETINGELSER – 2

HJEMMELSKRAVET

- Ekspropriationen skal ske *”ifølge lov”*, jf. grundlovens § 73, stk. 1
- Der findes et stort antal bestemmelser i lovgivningen, der giver hjemmel til ekspropriation fx inden for vejlovgivningen, planlovgivningen, natur- og miljøbeskyttelseslovgivningen – og en række anlægslove om infrastruktur

Eksempel på hjemmel – planlovens § 47, stk. 1:

”Kommunalbestyrelsen kan ekspropriere fast ejendom, der tilhører private, eller private rettigheder over fast ejendom, når ekspropriationen vil være af væsentlig betydning for virkeliggørelsen af en lokalplan eller en byplanvedtægt og for varetagelsen af almene samfundsinteresser.”

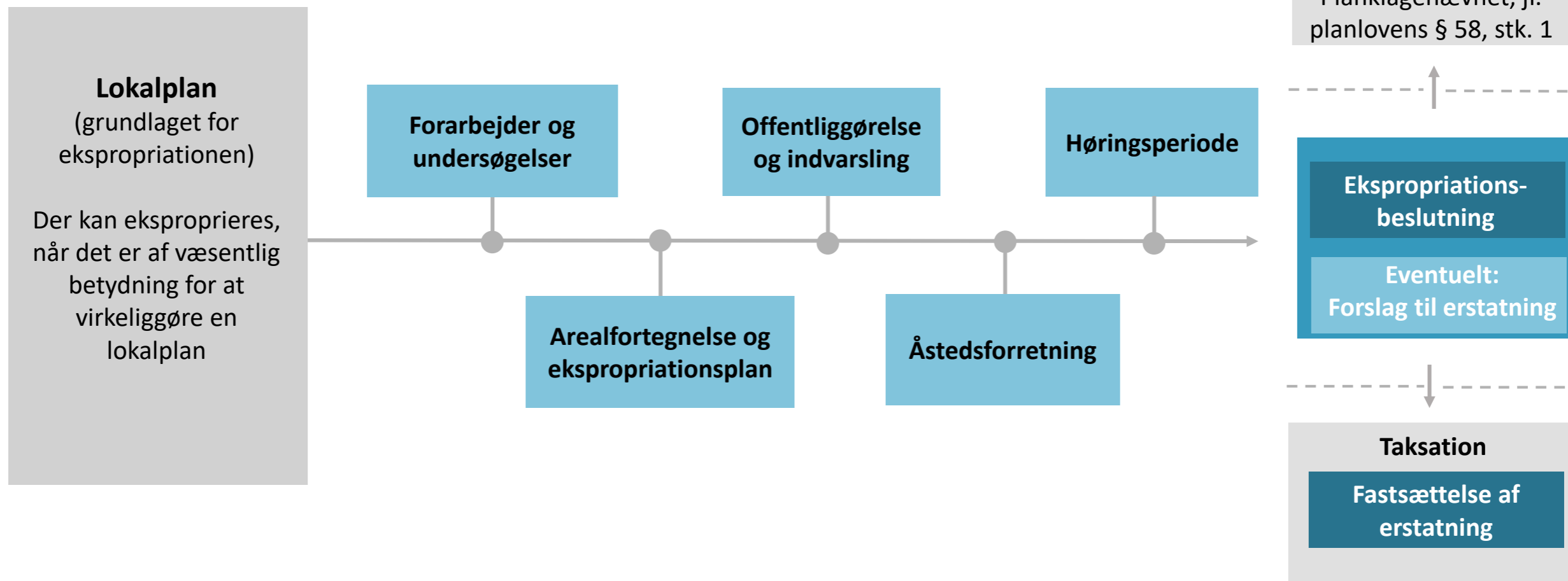
EKSPROPRIATIONSBETINGELSER – 3

FULDSTÆNDIG ERSTATNING

- Udgangspunktet for fastsættelse af erstatning er grundlovens § 73, hvorefter ekspropriation kun kan finde sted mod ”fuldstændig erstatning”
- Ejeren skal stilles økonomisk, som var ekspropriationen ikke sket
- Grundlovens § 73 indeholder ikke nærmere retningslinjer for beregningen af erstatningen

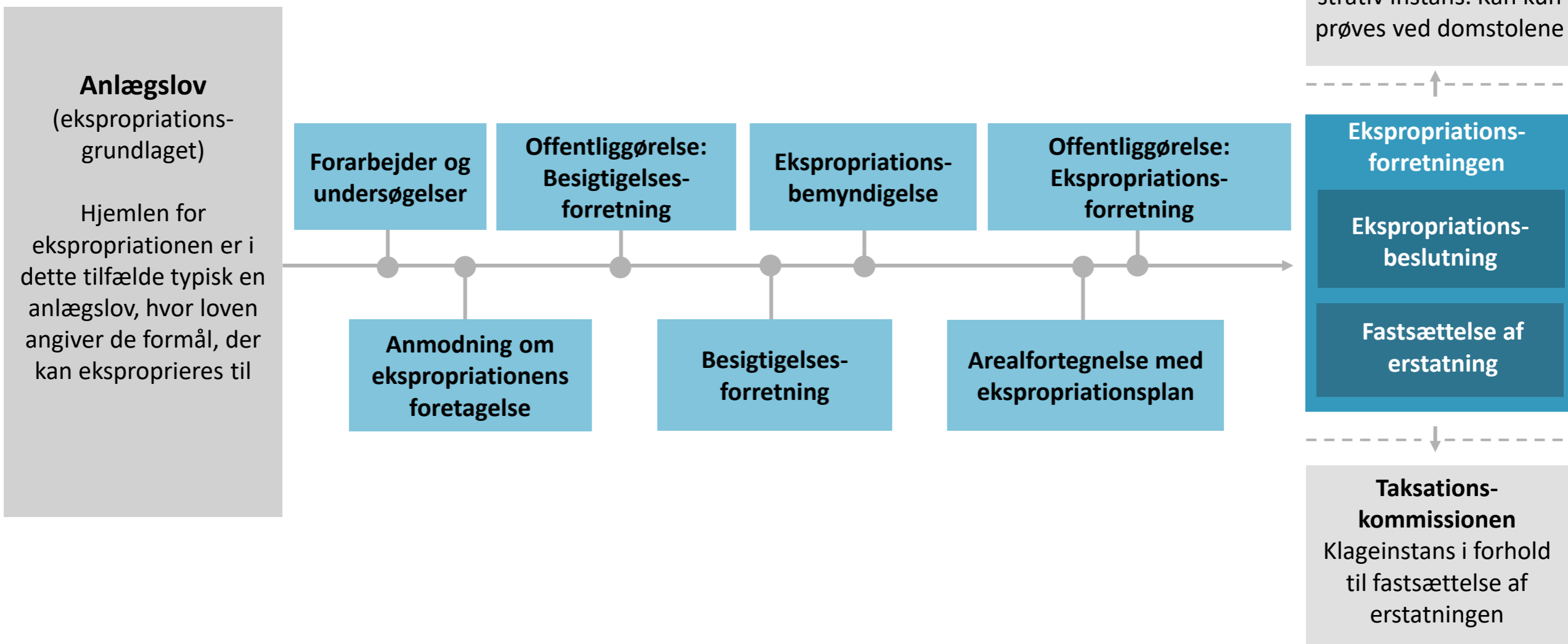
EKSPROPRIATIONSPROCESSEN

EKSPROPRIATION TIL VIRKELIGGØRELSE AF EN LOKALPLAN (KOMMUNEN)

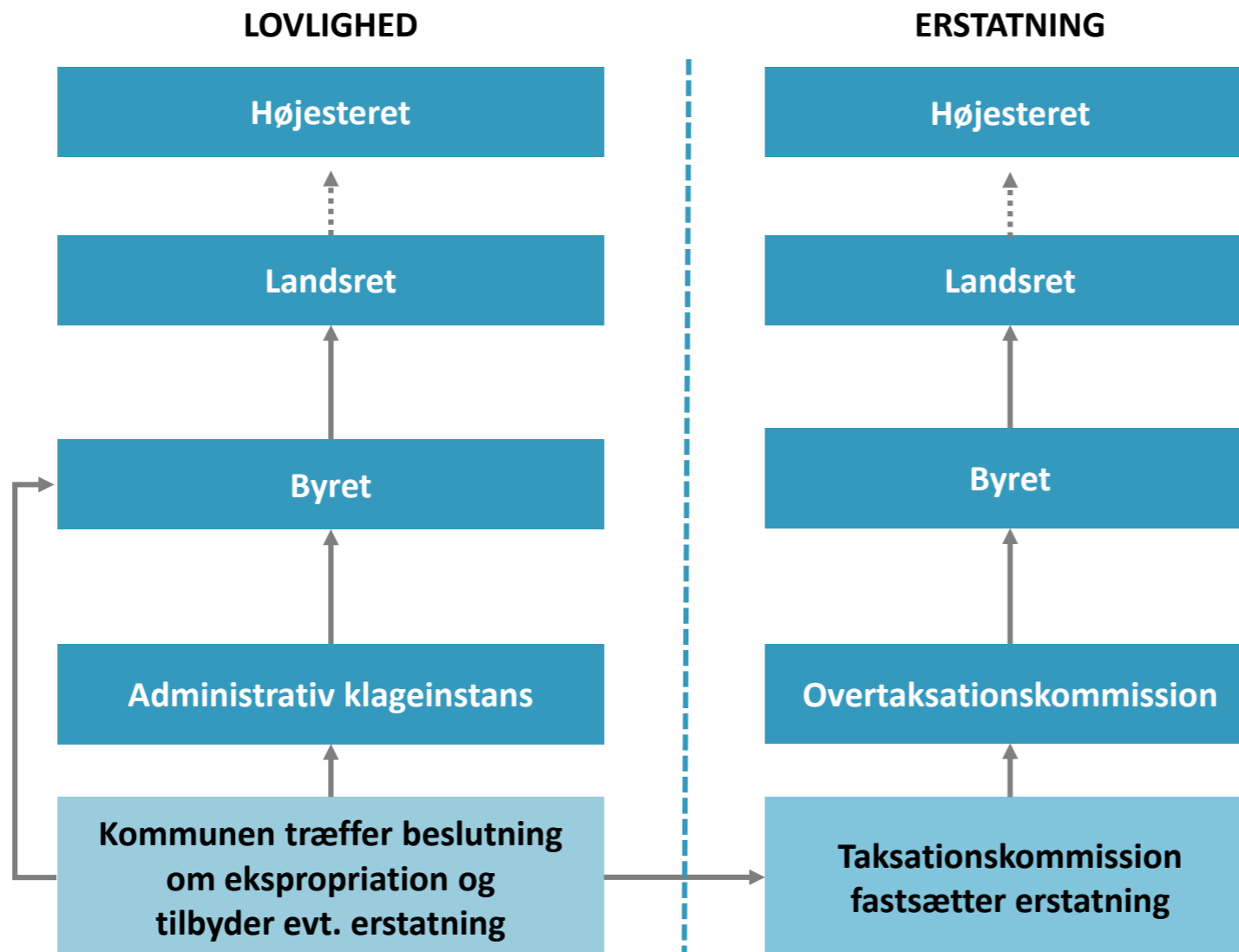
EKSPPROPRIATIONSPROCESSEN

STATSLIG EKSPROPRIATION (EKSPROPRIATIONSKOMMISSIONEN)

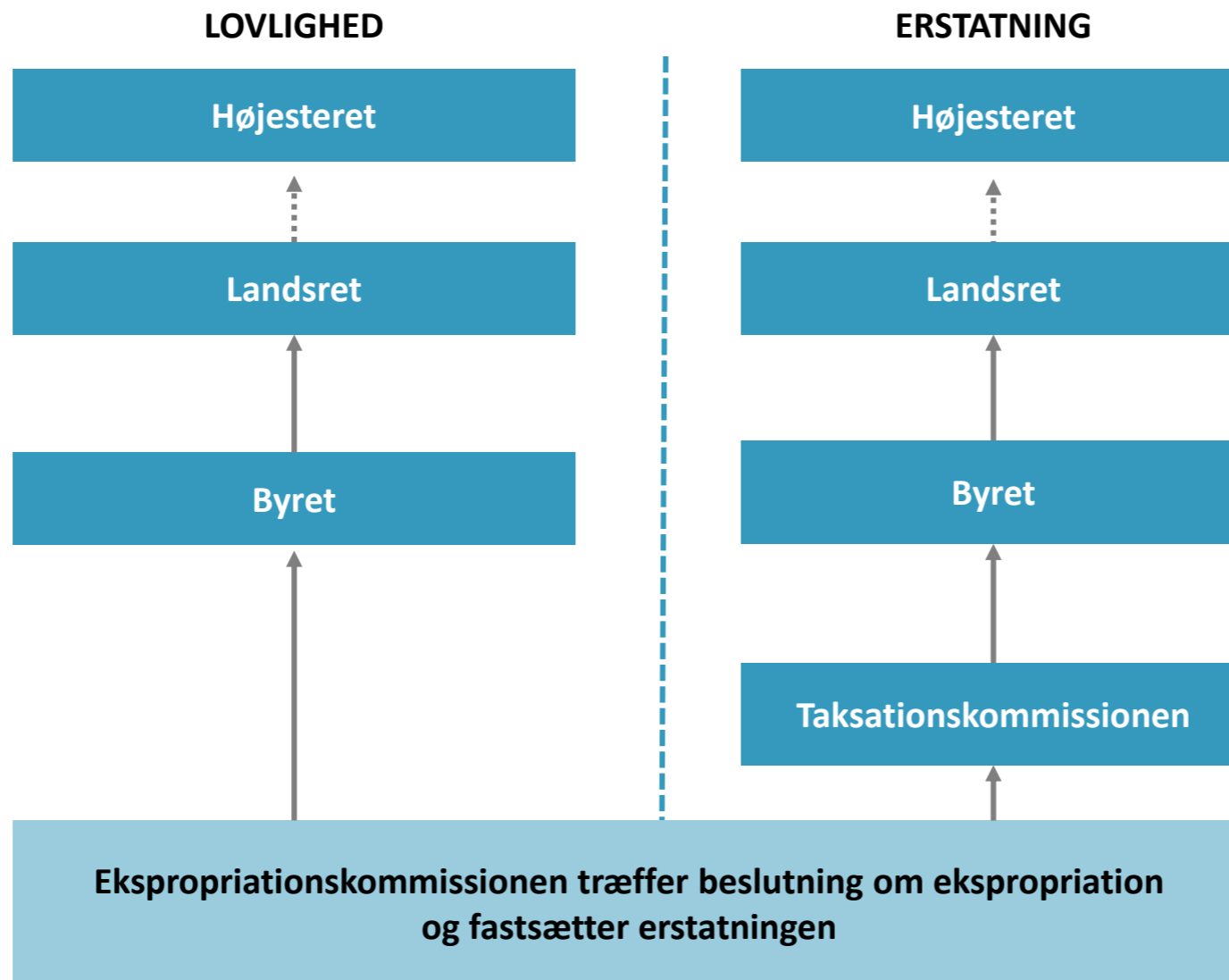
KLAGESYSTEM

KOMMUNAL EKSPROPRIATION EFTER VEJLOVENS PROCESREGLER

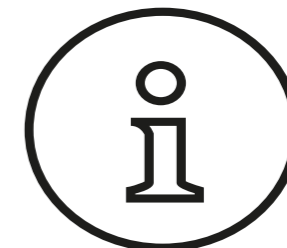
KLAGESYSTEM

STATSLIG EKSPROPRIATION EFTER EKSPROPRIATIONSPROCESLOVEN

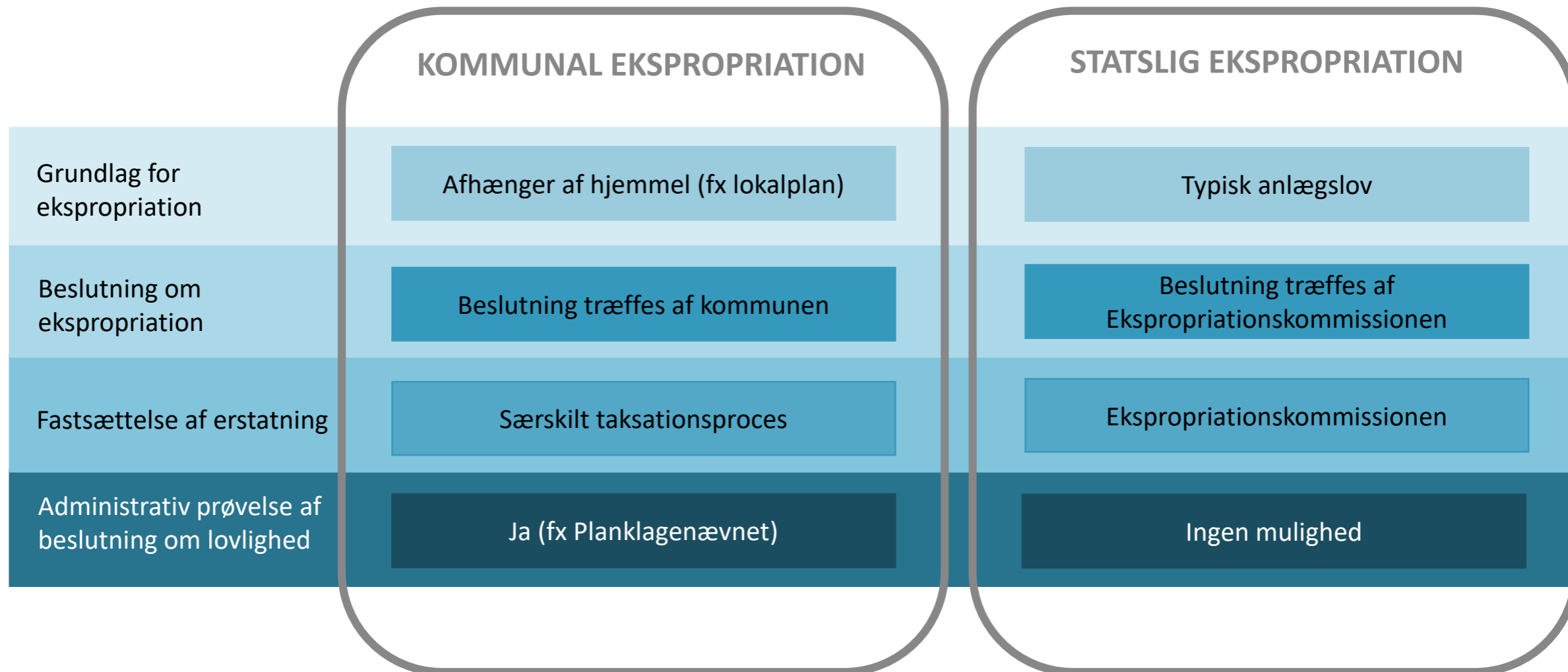

SET MED BORGERENS ØJNE...

- Forskellige procesregler alt afhængigt af, **hvilken lov** der danner grundlag for ekspropriationen
- Forskellige klageregler alt afhængigt af, om det er **stat eller kommune**, der foretager ekspropriationen
- Forskelligt om der er krav om, at det administrative klagesystem er udtømt, før man kan gå til **domstolene**
- Forskellige klagegange alt afhængigt af, om klagen vedrører **lovlighed eller erstatning**
- Samlet set: Komplekst retligt landskab

KOMMUNAL KONTRA STATSLIG EKSPROPRIATION

Dir: +45 33344279
Mob: +45 52344279
E-mail: rsb@horten.dk

RIKKE SØGAARD BERTH

PARTNER

Rikke Søgaard Berth indgår i Hortens afdeling for offentlig regulering. Hun er specialiseret i de særlige forhold, der gælder for kommuner, og i samspillet mellem offentlig og privat. Rikke har omfattende erfaring med at gennemføre større projekter, fx etableringen af HOFOR, DOT og det konsortium, der har budt på at afvikle en del af Tour de France i Danmark. Herudover rådgiver hun om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, hjemmelsspørgsmål, EU-retlige forhold, offentlig erhvervsaktivitet og andre offentligretlige forhold.

I sin rådgivning trækker Rikke bl.a. på sin erfaring fra sit statskundskabsstudie og sin ansættelse i Justitsministeriet, og hun har en særlig kompetence i forhold til at rådgive ind i en politisk kontekst.

Rikke har i 2017-18 været medlem af udvalget om kommunernes ekspropriation efter planloven, det eksterne ekspertudvalg om havneloven og arbejdsgruppen om fair og lige konkurrence mellem offentlig og privat.

Rikke er medforfatter til bogen "Kommunale aktieselskaber" (2009). Siden 2003 har Rikke undervist på Københavns Universitet, hvor hun nu er tilknyttet som censor. Hun afholder kurser om fx erhvervsfremme, aktindsigt, tværkommunalt samarbejde, offentlig-privat samarbejde mv., og hun er ansvarlig for Hortens faggruppe for forvaltnings- og EU-ret.

Karriere

Partner, Horten, 2010
Advokatbeskikkelse, 2008
Advokat og advokatfuldmægtig, Bruun & Hjejle, 2006-2010
Fuldmægtig, Justitsministeriets departement, 2002-2005

Uddannelse

Cand.jur., Københavns Universitet, 2002
BA.scient.pol., Aarhus Universitet, 1996

Specialer

Offentlig ret
Offentlig-Private Samarbejder
Energiret & forsyningsret